

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 6CoP/26/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8112200097
Dátum vydania rozhodnutia: 14. 10. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Peter Straka
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2014:8112200097.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Petra Straku a sudcov JUDr. Michala Boroňa a JUDr. Antónie Kandravej v právnej veci navrhovateľky N. G., rod. M., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom A. XXX/XX, Z. proti odporcovi A. C., nar. XX.XX.XXXX, bytom S. XX, A., zastúpenému JUDr. Jánom Brandtom, advokátom so sídlom v Prešove, Masarykova 2, o rozvod manželstva a úpravu práv a povinností k mal. W. C., nar. XX.XX.XXXX a mal. S. C., nar. XX.XX.XXXX, v konaní zastúpených kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Prešov, odbor sociálnych vecí, o odvolaní navrhovateľky proti rozsudku Okresného súdu Prešov č. k. 27P 1/2012-90 zo dňa 28.11.2012 v spojení s dopĺňacím rozsudkom Okresného súdu Prešov č.k. 27P 1/2012-167 zo dňa 10.6.2014 jednohlasne takto

rozhodol:

I. P o t v r d z u j e sa rozsudok v spojení s dopĺňacím rozsudkom vo výroku o zverení mal. S. do osobnej starostlivosti otca, vo výroku o výživnom.

II. Z r u š u j e sa rozsudok vo výroku o styku a vo výroku o trovách konania a v rozsahu zrušenia sa vec vracia prvostupňovému súdu na ďalšie konanie.

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom v spojení s dopĺňacím rozsudkom Okresný súd Prešov (ďalej len „súd prvého stupňa“) rozviedol manželstvo účastníkov N. C., rod. M., nar. XX.XX.XXXX a A. C., nar. XX.XX.XXXX, uzavreté dňa XX.XX.XXXX a zapísané v knihe manželstiev Matričného úradu A., zväzok XX, ročník XXXX, strana XX, pod por. číslom XX, zveril mal. A. C., nar. XX.XX.XXXX, mal. W. C., nar. XX.XX.XXXX a mal. S. C., nar. XX.XX.XXXX do osobnej starostlivosti odporcu - otca, ktorý je oprávnený a povinný maloleté deti zastupovať a spravovať ich majetok. O výživnom rozhodol tak, že navrhovateľka - matka je povinná prispievať na výživu mal. A. sumou 50 Eur mesačne, mal. W. sumou 40 Eur mesačne a mal. S. sumou 30 Eur mesačne, ktoré bude poukazovať k rukám odporcu - otca vždy do 15-tého dňa v mesiaci vopred, počnúc právoplatnosťou rozsudku do budúcnosti a v prevyšujúcej časti návrh navrhovateľky zamietol. Styk otca s mal. W. C., nar. XX.XX.XXXX a mal. S. C., nar. XX.XX.XXXX sa neupravil. O trovách konania rozhodol tak, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

Rozhodnutie o zverení mal. S. do osobnej starostlivosti otca a výroku o výživnom odôvodnil cit.: „Na čas po rozvode všetky tri maloleté deti boli zverené do osobnej starostlivosti odporcu - otca, ktorý prejavil záujem starať sa o maloleté deti a ktorý sa o nich stará už dlhšiu dobu. Aj keď navrhovateľka - matka v priebehu celého konania žiadala zveriť do svojej osobnej starostlivosti aspoň mal. W. a mal. S. a neskôr iba mal. S., v tejto časti súd návrh matky zamietol. Na základe výpovedi mal. A. a mal. W. pred kolíznym opatrovníkom, ako aj na základe pohovoru, ktorý bol urobený s psychológom na Referáte poradensko-psychologických služieb v A. bolo jednoznačne preukázané, že všetky tri deti chcú vyrastať spoločne, nakoľko je medzi nimi citové prežívanie a súrodenecké spojenectvo, nechcú byť rozdelení a chcú žiť v

starostlivosti svojho otca ako to bolo doposiaľ. Práve otca vnímajú všetci traja ako osobu, ktorá dokáže naplniť ich emočné potreby, poskytuje im stabilitu a vhodný pomer láskavosti a direktivity.

Súd preto prihliadal na vyjadrenie maloletých detí v súlade s ustanovením § 43 ods. 1 Zákona o rodine, nakoľko tieto deti vyjadrili svoj názor slobodne s prihliadnutím na svoj vek a rozumovú vyspelosť.

Keďže doposiaľ odporca zvládal starostlivosť všetkých troch maloletých detí, tieto v rodine otca sa cítia dobre, otec im venuje náležitú pozornosť, dokáže sa o nich postarať po všetkých stránkach, pričom majú zabezpečené aj vhodné bývanie, súd zveril všetky tri maloleté deti do osobnej starostlivosti odporcu - otca.

Zároveň určil výživné zo strany navrhovateľky - matky pre mal. A. v sume 50 Eur mesačne, mal. W. v sume 40 Eur mesačne a mal. S. v sume 30 Eur mesačne, pričom takéto výživné považoval za primerané vzhľadom na príjem matky, ktorý mal v konaní preukázaný s prihliadnutím na skutočnosť, že matka žije v spoločnej domácnosti so svojim priateľom. Túto domácnosť spoločne vedú, teda sa pomerne podieľajú na všetkých úhradách svojich potrieb, ktoré majú s bývaním a stravovaním. Sama navrhovateľka vo svojej výpovedi potvrdila, že od 03.12.2012 by sa mala zamestnať u terajšieho zamestnávateľa na základe pracovnej zmluvy v trvalom pracovnom pomere, jej hrubý mesačný príjem by mal byť podľa tejto zmluvy okolo 420 Eur mesačne. Okrem toho mala doposiaľ príjem aj z iných brigádnických prác v sume 95 Eur mesačne, preto podľa názoru súdu je v možnostiach a schopnostiach matky prispievať vyššie uvedeným výživným. Zároveň súd vychádzal aj z odôvodnených potrieb maloletých detí, pričom A. je už na strednej škole v 2. ročníku, jeho výdavky sú najvyššie, mal. W. navštevuje 2. stupeň základnej školy, obaja majú zdravotné problémy, kde sú najviac zvýšené výdavky najmä na kúpu liekov a zdravotného ošetrovania, keďže obaja sú alergici. Mal. S. navštevuje 1. stupeň základnej školy, u nej sú výdavky najnižšie, avšak predpokladá sa, že v blízkej dobe sa zvýšia na lieky, nakoľko bolo u nej zistené, že je tiež alergičkou. Uvedené výživné je navrhovateľka povinná poukazovať k rukám odporcu vždy do 15-tého dňa v mesiaci vopred.“

Rozhodnutie vo výroku o styku odôvodnil cit.: „Doplneným dokazovaním najmä znaleckým posudkom vypracovaným znalcom z odboru klinická psychológia detí a klinická psychológia dospelých dospel súd k záveru, že v súčasnej dobe mal. S. a mal. W. v plnej miere odmietajú stretávať sa so svojou matkou, nakoľko došlo k narušeniu ich vzájomného vzťahu najmä tým, že si matka našla priateľa, s ktorým následne uzatvorila manželstvo. Nedokázala si vytvoriť opätovne vzťah k svojim deťom. V závere znaleckého dokazovania sa vyjadrila, že žiada, aby konanie bolo ukončené, rozhodla sa, že nestojí o stretávanie sa s deťmi, i keď ju to veľmi bolí, a to až do doby, kým oni neprídu na to samy, že sa chcú s ňou kontaktovať. Vyjadrila túžbu, aby sa súdy už skončili, týmto svojím vyjadrením urobila najťažšiu vec vo svojom živote, avšak finančne nezvláda celú situáciu a podá žiadosť o zníženie výživného.

Vzhľadom na celkovú situáciu a vzájomný vzťah medzi maloletými deťmi a ich matkou, ktorý je poznačený novým manželským vzťahom na strane matky, považoval súd za najvhodnejšie, aby v súčasnej dobe nebol striktno upravený styk maloletých detí s matkou v presne vymedzenom časovom rozpätí, nakoľko maloleté deti matku odmietajú, nechcú sa s ňou stretávať, nechcú s ňou komunikovať, dokonca nepreberajú od nej ani darčeky, ktoré im prinesie. V záujme zdravého harmonického vývinu detí po fyzickej aj psychickej stránke je v súčasnej dobe najvhodnejšie, ako to vyplýva aj zo záverov znaleckého posudku, aby bola ponechaná úprava styku vo voľnom rozsahu, resp. aby nebola upravená žiadnym spôsobom, aby deti mali možnosť stretnúť sa s matkou podľa svojho vlastného rozhodnutia, ak na to budú pripravené po psychickej stránke a pokiaľ matka aj naďalej bude javiť záujem sa s deťmi stretávať, čo však nevyplýva z jej posledného vyjadrenia. Preto súd styk matky s maloletými deťmi neupravil.“

Proti uvedenému rozsudku, a to proti výroku o zverení mal. S. do osobnej starostlivosti otcovi, výroku o výživnom a výroku o styku, v zákonom stanovenej lehote podala odvolanie navrhovateľka. Poukázala na značnú mieru ovplyvňovania maloletých detí odporcom. Nie je v jej silách platiť výživné vo výške 120 Eur na 3 maloleté deti. Namietala, že odporca nemôže stanovovať čas stretávania sa s mal. W. a mal. S.. Navrhla, aby odvolací súd zmenil rozsudok vo výroku o zverení mal. S. do osobnej starostlivosti otca a zveril ju do jej osobnej starostlivosti, zbavil ju povinnosti platiť výživné na mal. deti a určil čas stretávania sa s mal. deťmi.

K podanému odvolaniu sa vyjadril odporca navrhujúc rozsudok v napadnutých výrokoch ako správny potvrdiť. Vo vzťahu k úprave styku uviedol, že nebránil a ani teraz nebráni stretávať sa s deťmi, ale iba jej, nie jej priateľom a len v súlade so záujmom detí.

Odvolací súd prejednal rozsudok v spojení s dopĺňacím rozsudkom v jeho napadnutej časti v zmysle zásad vyplývajúcich z ust. § 212 zákona č. 99/1963 Zb. Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O.s.p.“), bez nariadenia pojednávania v súlade s ust. § 214 O.s.p. a zistil, že odvolanie navrhovateľky je dôvodné len čo do úpravy styku.

Podľa § 24 ods. 1 ZoR v rozhodnutí, ktorým sa rozvádza manželstvo rodičov maloletého dieťaťa, súd upraví výkon ich rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu na čas po rozvode, najmä určí, komu maloleté dieťa zverí do osobnej starostlivosti, kto ho bude zastupovať a spravovať jeho majetok. Súčasne určí, ako má rodič, ktorému nebolo maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti, prispievať na jeho výživu, alebo schváli dohodu rodičov o výške výživného.

Podľa § 24 ods. 4 ZoR súd pri rozhodovaní o výkone rodičovských práv a povinností alebo pri schvaľovaní dohody rodičov rešpektuje právo maloletého dieťaťa na zachovanie jeho vzťahu k obidvom rodičom a vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa, najmä na jeho citové väzby, vývinové potreby, stabilitu budúceho výchovného prostredia a ku schopnosti rodiča dohodnúť sa na výchove a starostlivosti o dieťa s druhým rodičom. Súd dbá, aby bolo rešpektované právo dieťaťa na výchovu a starostlivosť zo strany obidvoch rodičov a aby bolo rešpektované právo dieťaťa na udržiavanie pravidelného, rovnocenného a rovnoprávneho osobného styku s obidvomi rodičmi.

Podľa § 75 ods. 1 ZoR pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

Z vykonaného dokazovania súdom prvého stupňa vyplýva, že je v záujme mal. S., aby bola zverená do osobnej starostlivosti otca a odvolací súd sa s uvedeným záverom v plnom rozsahu stotožňuje. Odvolací súd poukazuje na presvedčivé odôvodnenie rozsudku a na doplnenie uvádza:

Pri rozhodovaní o výchove detí sa súdy majú riadiť prioritne vždy záujmom dieťaťa. Je treba, aby si súdy vždy našli bezpečný podklad pre hodnotenie osobných a povahových vlastností rodičov a prostredia, v ktorom rodičia žijú. Musia zistiť, aký majú vzťah rodičia k deťom a ako sa o ne dosiaľ starali. Nemenej dôležitý je názor samotného maloletého dieťaťa.

Ak je dieťa schopné formulovať svoje vlastné názory, má právo tieto názory slobodne vyjadrovať vo všetkých záležitostiach, ktoré sa ho dotýkajú, s tým, že jeho názorom sa musí venovať patričná pozornosť zodpovedajúca jeho veku a úrovni. Preto sa mu poskytuje možnosť, aby bolo vypočuté v každom súdnom alebo inom konaní, ktoré sa ho dotýka, a to buď priamo alebo prostredníctvom zástupcu alebo príslušného orgánu; spôsob vypočutia musí byť v súlade s procedurálnymi pravidlami vnútroštátneho zákonodarstva" (porov. uznesenie Ústavného súdu Českej republiky z 23. 6. 2010 sp. zn. IV. ÚS 1156/10).

Mal. deti boli v konaní vypočuté (§ 43 ods. 1 ZoR, § 100 ods. 3 O.s.p.). Z výsluchu mal. detí vyplynulo, že vnímajú konfliktné vzťahy rodičov a ich vôľou je byť spolu. Mal. S. prioritizuje bývanie s otcom a vyjadrila vôľu byť so svojimi súrodencami (čl. 57, 78).

V zmysle čl. 3 ods. 1 Dohovoru záujem dieťaťa stojí nad všetkými inými záujmami, vrátane záujmu rodiča. V konaniach, kde sa rozhoduje o výkone rodičovských práv a povinností, konať v záujme dieťaťa znamená brať do úvahy, najmä napĺňanie jeho potrieb, istoty, spokojnosti, bezpečia, vyplývajúceho z citových väzieb a vzťahu dieťaťa k obom rodičom.

Štátne orgány musia brať ohľad na záujmy, práva a slobody dotknutých osôb a najmä na najvyšší záujem dieťaťa a jeho práva (porov. rozhodnutia Európskeho súdu pre ľudské práva vo veci NUUTINEN/ Fínsko, Volanský / Česká republika).

Odvolačný súd vôbec nepochybuje o snahe matky zaistiť čo najlepšie podmienky pre výchovu svojich mal. detí aj tým, že chce aby boli všetky zverené do osobnej starostlivosti. V danom prípade aspoň najmladšia S..

Je potrebné však upriamiť pozornosť na to, že vo všetkých veciach týkajúcich sa mal. detí je prvoradý ich záujem. Mal. S. si zmenu výchovného prostredia, v ktorom žije, neželá, chce ostať s otcom a so svojim súrodencami, ku ktorým má silnú citovú väzbu.

Odvolačný súd pripomína, že obaja rodičia majú spoločnú zodpovednosť za výchovu a vývoj dieťaťa. Táto zodpovednosť je prvoradá a jej základným zmyslom je záujem dieťaťa. Záujem mal. detí v žiadnom prípade neopravňuje rodičov k tomu, aby sa vyžadovalo prijatie opatrenia, ktoré by poškodzovalo rozvoj dieťaťa (porov. rozhodnutie Európskeho súdu pre ľudské práva vo veci HOLZ/ Nemecko).

Za tohto stavu sa odvolací súd stotožnil so skutkovou a právnou argumentáciou súdu prvého stupňa vo vzťahu k zvereniu mal. S. do osobnej starostlivosti otca, ktorý má predpoklady osobne sa o dieťa postarať.

Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti určujúcim hľadiskom sú odôvodnené potreby oprávneného, ako aj schopnosti a možnosti povinného. Je pritom potrebné vychádzať z toho, že výživné má zabezpečiť také materiálne podmienky pre telesný a duševný vývoj dieťaťa, v akých by sa dieťa nachádzalo, keby žilo v harmonickej spoločnej domácnosti svojich rodičov. Výživné pre mal. dieťa má pritom prednosť pred inými výdavkami rodičov, a o toto právo nemôže byť ukracované. Pri zverení dieťaťa do výchovy jednému z rodičov na čas po rozvode sa určuje rozsah vyživovacej povinnosti tomu rodičovi, ktorému nebolo dieťa zverené do výchovy. Aj keď tomu z rodičov, ktorému bolo dieťa zverené, sa vyživovacia povinnosť presne neurčí, ale s plnením jeho vyživovacej povinnosti sa počíta, pri stanovení jej rozsahu sa berie do úvahy aj priama osobná starostlivosť o dieťa.

Správne súd prvého stupňa rozhodol, keď po tom, čo zveril mal. deti do starostlivosti otca, zaviazal matku prispievať na ich výživu, a to na A. sumou 50 Eur, na mal. W. sumou 40 Eur a na mal. S. sumou 30 Eur. Matka je zamestnaná s mesačným príjmom vo výške 420 Eur, dokáže si privyrobiť i brigádnicke a takto zistené pomery odôvodňujú priznanie výživného vo výške 50 Eur, 40 Eur a 30 Eur, spolu 120 Eur. Výška výživného určená súdom prvého stupňa je plne súladná s hľadiskami, ktoré sú uvedené v § 75 ods. 1 veta prvá ZoR. Odvolací súd považoval súdom prvého stupňa určené bežné výživné za správne.

Odvolačný súd preto rozsudok v napadnutej časti, t. j. vo výroku o zverení maloletej S. do osobnej starostlivosti otca a vo výroku o výživnom ako správny v zmysle ust. § 219 ods. 1, 2 O.s.p. potvrdil.

Záujem maloletého dieťaťa musí byť prvoradým hľadiskom pri hľadaní konkrétneho najvhodnejšieho usporiadania vzťahov medzi rodičmi a maloletým dieťaťom a tento záujem vyžaduje, aby sa na jeho výchove podieľali obaja rodičia, ktorí majú v živote maloletého dieťaťa bez pochybností nezastupiteľné postavenie (porov. nález Ústavného súdu Českej republiky vo veci II.ÚS 554/04).

V procese socializácie maloletého dieťaťa je v zásade nevyhnutná účasť oboch rodičov. Po rozpade rodiny s maloletými deťmi nielen etika príbuzenských vzťahov, ale aj zákon zaväzuje deti k povinnosti svojich rodičov ctíť a rešpektovať, kým rodičovská zodpovednosť (za riadnu výchovu detí) je prikázaná obom rodičom; preto, pokiaľ nie sú zistené také skutočnosti, ktoré by viedli k pozastaveniu výkonu rodičovskej zodpovednosti, nie je - dôvod na to, aby rodič, v ktorého priamej starostlivosti maloleté dieťa nie je, aby sa tento rodič s maloletým dieťaťom nestretával, resp. vo veľmi obmedzenom rozsahu.

Konkrétna situácia v rodine neindikuje záver, že by sa rodičia dohodli na styku s maloletými deťmi podľa individuálnych okolností prípadu. Odvolací súd zastáva názor, že prvostupňový súd rozhodnutím o neupravení styku po zhodnotení všetkých okolností konkrétneho prípadu navrhovateľke ako matke oslabil jej právo podieľať sa na výchove svojich detí. Situácia v rodine ukazuje, že vzťahy medzi rodičmi nie sú priaznivé a odzrkadľuje sa to i na vzťahu matka - maloleté dieťa.

Na jednej strane matka poukazuje na ovplyvňovanie mal. detí zo strany otca a otec na nezáujem zo strany matky s tým, že mal. deti odmietajú stretávanie sa s matkou.

Z obsahu spisu vyplýva komunikácia medzi navrhovateľkou a mal. deťmi (čl. 87):

„nemáš nás rada, keď si nás nechala pre cudzieho chlapa“

„kázal mi to napísať ocko, prepáč, mám Ťa rád.“

„Mami nebudem Ti dvíhať telefón ani písať sms. Nemôžem. Stále, keď s Tebou rozprávam, spomeniem si, čo si urobila a potom som totálne na dne. Prepáč P.w. Najbližšia sms, ktorá Ti príde, je od ocka.“

„JJ, potom Ti poviem. Teraz je u nás dedo a príliš riskujem.“

„Už konečne pochop, nenávidíme Ťa. Nechaj nás na pokoji.“

To, že maloleté dieťa nie je v spoločnej domácnosti rodičov, je dôsledkom rozpadu ich manželstva (partnerstva). Práve rodičia maloletého dieťaťa majú prvotnú zodpovednosť za jeho výchovu a vývoj. V dôsledku ich neschopnosti sa v otázke výkonu rodičovských práv a povinností dohodnúť, je vecou súdu, aby o tejto otázke sám na základe a v medziach príslušných ustanovení zákona autoritatívne rozhodol.

Odvolačí súd vníma matku ako čiastočne rezignujúceho rodiča. Úloha matky v živote mal. detí je však nezastupiteľná. Neupravenie styku, napriek tomu, že rodičia k uvedenému nedospelí po vzájomnej dohode, nie je v záujme maloletých detí a tento stav nerešpektuje právo dieťaťa na výchovu a starostlivosť zo strany obidvoch rodičov a aby bolo rešpektované právo dieťaťa na udržovanie pravidelného, rovnocenného a rovnoprávného osobného styku s obidvomi rodičmi (§ 24 ods. 4 ZoR). Je nepochybné, že rodičia sa na styku s mal. deťmi, W. a S., nedohodli a rovnako je zrejme, že otec na styk s matkou mal. detí nepripravuje riadne. Tomu zodpovedá i jeho prístup k stretávaniu sa, o čom svedčí jeho názor obsiahnutý vo vyjadrení k odvolaniu: „Ja som nebránil ani teraz nebránim stretávať sa s deťmi, ale iba jej, nie aj jej priateľom a v súlade so záujmom detí.“ alebo tiež „Keď sa už majú stretávať, tak v A. a bez účasti jej priateľa, inak sa s ňou odmietajú stretnúť.“ Odporca ako otec limituje a obmedzuje navrhovateľku v stretávaní sa s deťmi a neprispieva k ich zdravému vývoju tým, že už tak komplikovaný vzťah a odmietavý postoj sa nesnaží zmierniť, nijako napraviť. Všetky uvedené skutočnosti podľa názoru odvolacieho súdu viedli k postaveniu navrhovateľky ako rezignujúceho rodiča. Negatívne emócie, animozita a nízke pohnútky by mali rodičia potlačiť a za účelom dosiahnutia blaha pre svoje deti by mali byť schopní komunikácie. Obaja bývalí partneri zostali rodičmi, a to aj za situácie, ak si jeden z partnerov alebo aj obaja vybudujú nový vzťah.

Záujem mal. detí na stretávaní sa s matkou odvolací súd vidí v potrebe udržiavania vzťahu medzi rodičom a maloletým dieťaťom v zmysle chápania ho ako vzoru a authority, ktorý s rastúcim vekom dieťaťa bude nadobúdať širšie rozmery (porov. nález Ústavného súdu Českej republiky vo veci II. ÚS 363/03). Rovnako si je potrebné uvedomiť potrebu spolupôsobenia rodiča - otca na maloleté dieťa, pretože nielen mužský prvok, ale aj ženský prvok je schopný vhodným spôsobom napomáhať aj v rámci školských prác (porov. uznesenie Ústavného súdu Českej republiky vo veci II. ÚS 554/04). Pôsobenie oboch rodičov na dieťa je najmä z hľadiska súčasného pubertálneho vývinového štádia dieťaťa nanajvýš vhodné.

Odmietavý postoj k styku mal. detí s navrhovateľkou by pomohol zmierniť zodpovednejší prístup oboch rodičov a snaha všetkých o dosiahnutie harmonického a láskyplného vzťahu postupným budovaním dôvery, a to nenásilným spôsobom. Optimálnou formou by bolo v predmetnej veci stretávania sa otca s mal. W. a mal. S. spontánne podľa vzájomnej dohody oboch rodičov. Tomu by reálne zodpovedal i výrok o neupravení styku. Situácia v rodine je však v dôsledku neschopnosti náležitej komunikácie oboch rodičov iná. Maloleté deti po dobu 2 rokov súdneho konania nezmenili svoj postoj k matke. Zo znaleckého posudku vyplýva, že vzťah mal. S. k matke je ambivalentný, aj keď s prevahou negatívnych emócií. V dôsledku neschopnosti rodičov sa na forme stretávania dohodnúť je preto vecou súdu, aby o otázke styku rozhodol.

Úprava styku navrhovateľky s maloletými deťmi je žiaduca. Za stavu, ak by zostal styk navrhovateľky s mal. deťmi neupravený, jeho realizácia by zodpovedala výlučne na vôli otca a jeho schopností napraviť odmietavý postoj maloletých detí voči matke a postoji maloletých detí, ktoré na styk s matkou nie sú dostatočným spôsobom pripravované. Nie je z obsahu spisu zrejme, že by otec zdôrazňoval dôležitosť matky v ich živote.

Európsky súd pre ľudské práva zdôraznil, že súd má povinnosť prijať opatrenia, ktoré umožnia kontakt rodiča s maloletým dieťaťom. Ako náhle je preukázaná existencia rodinného vzťahu, musia

orgány verejnej moc konať tak, aby sa takýto vzťah mohol rozvíjať a je ich úlohou prijať vhodné opatrenia za účelom zlúčenia rodiča s maloletým dieťaťom. Tomu zodpovedá i autoritatívna úprava styku rodiča s maloletými deťmi za stavu, ak rodičia nie sú schopní sa na úprave dohodnúť. K týmto pozitívnym povinnostiam patrí nielen aktívna pomoc s osobnými, sociálnymi, zdravotnými a majetkovými problémami, ale i povinnosť rodiča poučiť riadne o následkoch jeho konania (porov. nález Ústavného súdu Českej republiky II.ÚS 3765/11 zo dňa 13.03.2012).

Keďže prvostupňový súd vyššie uvedené skutočnosti nerešpektoval, odvolací súd rozsudok vo výroku o styku a výroku o trovách konania zrušil v zmysle ust. § 221 ods. 1 písm. h) O.s.p. a vec vrátil prvostupňovému súdu na ďalšie konanie.

Úlohou prvostupňového súdu bude upraviť styk matky s maloletými deťmi.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.